

سرشناسه	: خالقی، نرگس، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور	: اخلاق پژوهش و نگارش / به کوشش نرگس خالقی؛ ویراستار علمی و ادبی عبدالحسین طالعی
مشخصات نشر	: تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۱ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: تحقیق -- جنبه‌های اخلاقی
شناسه افزوده	: طالعی، عبدالحسین، ۱۳۴۰ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ خج/۵۵/۱۸۰ Q
رده بندی دیویی	: ۱۷۴/۹۰۰۱۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۸۸۱۵۶

www.ketabdar.org
mohseni@ketabdar.org

عنوان: اخلاق پژوهش و نگارش
به کوشش: نرگس خالقی
ویراستار علمی و ادبی: عبدالحسین طالعی
صفحه‌آرایی: فاطمه آزادی
طرح جلد: نسرين حاجی‌علی
مجموعه کتابدار، ۱۸۸: مباحث نظری، ۱۳
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰
شمارگان: ۲۲۰۰ نسخه / قیمت: ۴۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۸۹-۸۷-۳
نشانی توزیع: کتابدار، صندوق پستی ۱۹۷۳-۱۴۱۵۵
تلفن: ۴-۸۴۸۱۳۵۳ / ۸۸۹۷۹۵۶۱ / دورنگار: ۸۸۹۷۹۵۶۰ / همراه: ۰۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

فهرست مطالب

پیش‌گفتار

۱۱ عبدالحسین طالعی

مقدمه

۱۳ نرگس خالقی

درآمدی به فلسفه اخلاق پژوهش و مسائل آن

۱۵ سید حسن اسلامی

۱۵ مقدمه

۱۶ پژوهش چه نوع فعالیتی است؟

۱۹ چرا نیازمند اخلاق پژوهش هستیم؟

۱۹ عرصه‌های اخلاق پژوهش کدام است؟

۲۰ خودفریبی پژوهشگران

۲۱ تعمیم شتابزده

۲۱ امر مقدم را علت پنداشتن

۲۲ دستکاری داده‌ها و نتایج

۲۳ سوء استفاده از سوژه‌های انسانی

۲۷ سرقت یافته‌های دیگران

۲۸ سوء استفاده دولت‌ها از نتایج تحقیق

۲۹ فلسفه‌ورزی درباره پژوهش

۳۰ منابع

اخلاق پژوهشگر در علوم اجتماعی و انسانی

۳۳ امیرمتمقی دادگر و علی اکبر احمدلو

۳۳ مقدمه

۳۴ اخلاق در پژوهش

۳۴ کلیات

۳۷ اخلاق پژوهش در ایران

۳۸ اصول شایسته اخلاق پژوهشگر

۳۸ اصل حرفه‌ای بودن در پژوهش

۳۹ اصل رازداری در پژوهش
۳۹ همراه بودن پژوهش با برهان
۳۹ اصل نقدپذیری و تحمل نظر مخالف
۴۰ انصاف ورزیدن
۴۱ اصل رعایت حریم شخصی افراد
۴۱ شهامت پژوهشگر
۴۲ پرداختن به مسائل ضروری جامعه
۴۲ حقیقت‌جویی پژوهشگر
۴۲ نشاط
۴۳ درک و فهم قوانین، سیاستها و مقررات
۴۳ پاسخگویی
۴۳ تعهد به استفاده از نتایج پژوهش
۴۴ رعایت نکات اخلاقی در ارتباط با آزمودنی انسانی
۴۵ نظم و انضباط
۴۵ اصل امانتداری در پژوهش
۴۶ تصحیح انگیزه و نیت
۴۷ توجه به نقش پیش‌فرضهای ارزش
۴۷ آشنایی با پیشینه پژوهش
۴۷ تواضع
۴۸ اصول ناشایست اخلاق پژوهشگر
۴۸ سرقت محتوایی
۴۹ ارسال مقاله به چند مجله مختلف
۵۰ چاپ مضاعف مقاله
۵۰ حسادت
۵۱ شتابزدگی
۵۱ دخالت دادن خواسته‌های شخصی
۵۲ عُجب و غرور
۵۲ انحصار طلبی
۵۲ سخن آخر
۵۳ منابع
اخلاق در انتشار یافته‌های علمی	
۵۵ رضا کریمی
۵۵ مقدمه
۵۶ نشریه علمی
۵۹ نویسندگان
۶۰ سردبیر
۶۲ داوران
۶۴ بدرفتاریهای اخلاقی
۶۴ تضاد علایق
۶۵ سرقت محتوایی
۶۷ انتشار دوباره

۶۸	چرا انتشار دوباره غیر اخلاقی است؟
۶۹	جامعیت و محرمانگی
۷۱	مروری کلی بر بدرفتاریهای اخلاقی
۷۲	تذکرات سردبیر به نویسندگان
۷۲	بحث و نتیجه گیری مبتنی بر ویژگیهای کشور ایران
۷۳	منابع
اخلاق حرفه‌ای در کار گروهی علمی: پیشینه، ضرورتها، فایده‌ها، ... /	
۷۵	عبدالحسین طالعی و مرضیه سیامک
۷۵	مقدمه و تعریف‌ها
۷۷	پیشینه
۸۲	ضرورت انجام کار گروهی
۸۴	دلایل گرایش به گروههای علمی
۸۵	تأثیر مثبت اخلاق کار گروهی بر اعضاء گروه:
۸۶	تأثیر مثبت اخلاق حرفه‌ای کار گروهی بر جامعه:
۸۶	مشارکت اجتماعی
۸۷	ارتقاء فرهنگ مدنی و سیاسی
۸۷	کمک به فرآیند توسعه
۸۷	کارکردهای پنهان کار گروهی بر اخلاق
۸۹	آسیب شناسی اخلاق در کار گروهی
۹۰	لقمه انگاری در برابر امانت انگاری
۹۱	فراقکنی و پارادوکس من به شرط او
۹۱	رقیب گریزی و تلقی ناروا از رقیب
۹۱	فقدان انگیزش
۹۱	الگوهای رفتار ارتباطی
۹۲	فقدان مهارت تصمیم گیری
۹۲	بلا تکلیفی اخلاقی
۹۹	سخن آخر
۹۹	منابع
وظایف علمی و نقش اخلاقی استاد راهنما	
۱۰۳	محمد رضا فخر روحانی
۱۰۶	منابع برای مطالعه بیشتر
اخلاق سردبیر	
۱۰۷	دکتر جیران خوانساری
۱۰۷	مقدمه
۱۰۸	اصول پنجگانه قدرت اخلاقیات برای افراد

نگاهی به اصول بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای نشر.....	۱۰۹
ویرایش.....	۱۱۰
ویرایش به چند نوع اصلی تقسیم می‌شود.....	۱۱۲
ویراستاران و عناوین و فعالیت‌های گوناگون.....	۱۱۲
ویراستار کتابها و مجلات علمی.....	۱۱۴
مرز در ویرایش.....	۱۱۵
نشر اثرگزین و نشر اثر آفرین.....	۱۱۶
ویراستار، ویرایش محتوایی و ویرایش ساختاری.....	۱۱۷
سردبیر یعنی اعتبار.....	۱۱۷
انتخاب کادر مجرب نویسندگان.....	۱۱۸
سردبیر بهترین ممیز است.....	۱۱۹
سردبیر و نقش مدیریت.....	۱۱۹
نگرش‌های فرایندی، سیستمی.....	۱۱۹
زمان و روابط انسانی.....	۱۲۰
سردبیر در جایگاه مدیر.....	۱۲۰
اخلاق سردبیر و طراحی.....	۱۲۱
اخلاق سردبیر و بودجه‌نویسی.....	۱۲۲
اخلاق سردبیر و مهارت‌های مدیریتی.....	۱۲۳
اخلاق سردبیر، سازماندهی، نیروی انسانی، هدایت، تصمیم‌گیری و کنترل.....	۱۲۴
وظایف سردبیر.....	۱۲۵
سیاست‌های نویسندگی و ارائه دستنوشته‌ها.....	۱۲۶
اخلاق سردبیر و تصمیم‌گیری هیات تحریریه در ارتباط با نویسندگان.....	۱۲۸
اخلاق سردبیر و هیات تحریریه و رسیدگی به شکایات نشریه.....	۱۲۹
سخن آخر.....	۱۳۰
منابع.....	۱۳۲

اخلاق داوری در ارزیابی آثار علمی

دکتر یزدان منصوریان.....	۱۳۵
مقدمه.....	۱۳۵
تعریف داوری.....	۱۳۶
اهداف و ضرورت داوری آثار علمی.....	۱۳۷
انواع داوری در ارزیابی آثار علمی.....	۱۴۰
ویژگی‌های داوران آثار علمی.....	۱۴۱
زمینه‌های سوگیری و خطا در داوری.....	۱۴۴
مشکلات و چالش‌ها در فرایند داوری.....	۱۴۵
فقدان معیارها و رویه‌های استاندارد در ارزیابی آثار.....	۱۴۵
عدم وجود پایگاه اطلاعاتی مشخصات داوران و زمینه‌های مورد علاقه آنان.....	۱۴۵
عدم تناسب تخصص داوران با محتوای برخی از مقالات.....	۱۴۶
طولانی بودن فرایند داوری (گاه بیش از یک سال).....	۱۴۶

محدودیت تعداد مجلات تخصصی در برخی از رشته‌ها.....	۱۴۶
تکراری بودن موضوعهای مقالات و تردید داوران در پذیرش یا رد آثار مشابه.....	۱۴۶
انبوهی مقالات مستخرج از پایان نامه‌ها و شباهتهای محتوایی و ساختار آنها.....	۱۴۷
مواردی از اعمال سلیقه در فرایند داوری.....	۱۴۷
نقش استنادها در فرایند داوری.....	۱۴۷
پژوهش درباره فرایند داوری.....	۱۵۰
مقایسه فرایند داوری در رشته‌ها یا کشورهای مختلف و انجام مطالعات تطبیقی.....	۱۵۱
بررسی مهارت‌های داوران آثار علمی و نظرخواهی از متخصصان موضوعی در این زمینه.....	۱۵۱
بررسی چگونگی تعامل سردبیر با داوران و ارائه راهکارهایی برای انتخاب بهترین داور.....	۱۵۱
بررسی ضرورت آموزش داوران و نظرخواهی از آنان در این زمینه.....	۱۵۱
مطالعه عوامل موثر بر داوری مثل بررسی تاثیر محرمانه بودن بر کیفیت قضاوت داوران.....	۱۵۱
مرور نظرات داوران در یک بازه زمانی در نشریه‌ها و بررسی دلایل پذیرش و ردّ مقالات.....	۱۵۲
سخن پایانی.....	۱۵۲
منابع.....	۱۵۲
پیوست: فرم پیشنهادی برای داوری مقاله‌ای علمی.....	۱۵۴
پیش‌نویس کاربرگه داوری مقاله‌های علمی.....	۱۵۵

رعایت ملاحظات اخلاق پژوهش با نظارت کمیته‌های نظارتی سازمانی (آی آ بی)

محمد رضا شاه احمدی.....	۱۶۱
مقدمه و تاریخچه مختصر.....	۱۶۱
تعریف.....	۱۶۲
ماهیت اعضا.....	۱۶۳
نظارت.....	۱۶۴
وظیفه پژوهشگر.....	۱۶۵
تماس و تعامل پژوهشگر با کمیته.....	۱۶۶
اختیارات کل کمیته.....	۱۶۷
سطوح نظارتی کمیته.....	۱۶۷
معاف از نظارت.....	۱۶۷
نظارت سریع.....	۱۶۷
نظارت کامل.....	۱۶۸
سخن آخر.....	۱۶۸
منابع.....	۱۶۹

چگونه از سرقت محتوایی بپرهیزیم؟: رهنمودهایی برای پژوهشگران

دکتر ابراهیم افشار زنجانی.....	۱۷۱
سرقت محتوایی چیست؟.....	۱۷۱
شکلهای رایج سرقت محتوایی.....	۱۷۲

- ۱۷۲..... سرقت محتوایی و اینترنت.....
 برای پرهیز از سرقت محتوایی چه باید کرد؟.....
 ۱۷۳..... چگونگی ارجاع به منابع را یاد بگیریم.....
 ۱۷۳..... ارجاع در چه مواردی لازم است؟.....
 ۱۷۴..... ارجاع در این موارد لازم نیست:.....
 ۱۷۴..... چگونه مطالب دیگران را در نوشته خود وارد کنیم؟.....
 ۱۷۴..... نقل قول مستقیم.....
 ۱۷۵..... نقل قول غیرمستقیم و خلاصه کردن.....
 ۱۷۵..... چرا نوشتن با استفاده از کلمات و عبارات خودمان مهم است؟.....
 ۱۷۶..... یادداشت برداری صحیح را یاد بگیریم!.....

بداخلاقی‌های نشر و نگارش: با تأکید بر مسائل ایران

- ۱۷۷..... حمید محسنی.....
 ۱۷۷..... مقدمه.....
 ۱۸۰..... بداخلاقی‌های مرتبط با داوری و ویرایش.....
 ۱۸۰..... عدم استفاده از داور و ویراستار در فرایند تولید محتوای کتاب.....
 ۱۸۱..... استفاده از داوران و ویراستاران نامناسب یا دروغین.....
 ۱۸۲..... عدم رعایت حقوق ویراستاران.....
 ۱۸۳..... اخلاق تدریس و نشر.....
 ۱۸۳..... تولید و انتشار کتابی جدید بدون ابتکار و نوآوری توسط مدرس.....
 ۱۸۳..... عدم معرفی کتاب درسی.....
 ۱۸۳..... معرفی یک کتاب درسی و تدریس از روی کتابی دیگر.....
 ۱۸۴..... معرفی کتابهای درسی با نگاهی سودار نسبت به ناشر، نویسنده یا مترجم.....
 ۱۸۴..... رقابت ناسالم برخی از ناشران دولتی با ناشران خصوصی.....
 ۱۸۵..... رعایت نکردن حقوق مادی و معنوی تولیدکنندگان محتوا.....
 ۱۸۶..... اخلاق نگارش و تولیدکنندگان اطلاعات.....
 ۱۸۹..... اخلاق پخش و توزیع کتاب.....
 ۱۹۰..... سخن پایانی.....